

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 4. An hoc loco Confeßionis neceßitas colligatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Metropolim vndique concurrunt, qui habent negotia, quare visum est ut ipse honore reliquis antecellat, & alii Episcopi nihil quod maioris sit momenti sine ipso gerant, secundum vetus decretum patrum nostrorum: sed ea sola, quae ad cuiusque parochiam ipsique subiectas regiones pertinent. Vnusquisque enim Episcopus habet potestatem sua parochia, eamque pro sua quisque pietate administrato, & curam habeat totius regionis quae sua urbi subiecta est, ut presbyteros creet, & diaconos, & cum iudicio omnia disponat. Præterea nihil agere tenet sine Metropolis Episcopo, neque ille ipse sine reliquorum sententia.

Apostolatus officia.

§. 6. Vtilissime lector inspiciet, cap. 18. Adriani Sarauia, quo probat non minus conseruandis & confirmandis Ecclesiis opus esse auctoritate Apostolica, quam nouis plantandis. Quos enim Apostoli constituerunt successores, hæredes etiam fuerunt auctoritatis. Essentiam autem constituit Apostolatus in forma gubernationis & auctoritate, cum verbi Dei prædicatione, & Sacramentorum administratione. Clauis ait in vniu. Petri persona, vel etiam omnium reliquorum Apostolorum datas Ecclesiae, proinde donum non fuisse temporarium, sed perpetuum, & ad posterum transmittendum. Deinde iterum repetit: Per potestatem hanc clauium Apostolatus totam intelligo essentiam, quæ tria continet: Nempe verbi Dei doctrinam, Sacramentorum administrationem, & Ecclesiasticum regimen, hoc est, potestatem constituendi ea, quæ ad Ecclesiam & ad edificationem sunt necessaria. Hæc potestas multa continet: leges de ordine Ecclesiae, ius excommunicandi, interdicens de templo, ordinandi idoneos, alios reiciendi, caeremonias moderandi, mores censendi, accusationes contra presbyteros admittendi, viduas honorandi, presbyteros ordinandi, nullum enim ex omni historia exemplum dari, ubi presbyter sit ordinatus ab alio quam Episcopo. Vide pag. 423. Auctoritatem Episcoporum, probat ex Ignatio Epist. ad Antiochenam Ecclesiam, & ad Smyrnenes. Itaque si eius sententia, & Britanniae res definiatur, antiquus ordo Episcoporum & iurisdicção reponetur.

QVÆSTIO II.

Quæ porta inferi?

Porta inferi.

§. 1. **P**ORTÆ inferi omnis potestas diaboli, nam in illius iudicia. & 1. Corinth. 10. 4. ὁ χυρὸς ματαιώ-
cantur quasi vrbes munitæ & propugnacula: totum regnum Satanæ sic intelligitur apud Euryp. in Hecub. αἰδὲ πύλαι sunt ipsi inferi, & æque odit ille apud Homerum αἰδὲ πύλαι. sic manet hodieque locutio in Turcia, ut alta porta vocetur palatium, & comitatus, præualebunt, καὶ ὁ γένος αὐτῆς, alii superabunt, proprie de illis, quæ vi & prælio superant, ut depriment & dominantur. Portarum nomine accipi potentiam, aut regnum in Gen. explicui, possideat semen tuum portas inimicorum tuorum. Quo quidem ex loco nostram Ecclesiam probamus, defecisse nunquam. sectarias autem aliquando non fuisse constare. Vnde constat vel ab Apostolis non fundatas, sed posterius aliunde doctrinam hausisse, vel à primæua puritate defecisse. Stetit Ecclesia contra portas inferorum, doctrinæ puritate, successionis ordine, omnibus conspicua. Ita Item lib. 3. c. 3. Traditionem itaque Apostolorum in toto mundo manifestatam in omni Ecclesia adest perspicere omnibus, qui vera velint audire & habemus annuere alios, qui ab Apostolis instituti sunt Episcopi in Ecclesiis, & Successores eorum vsque ad nos, qui nihil tale docuerunt, neque cognouerunt, quale ab his deliratur. Etenim si recondita mysteria scissent Apostoli, quæ seorsim & latenter ab reliquis perfectos docebant, his vel maxime traderent ea, quibus etiam ipsas Ecclesias committerebant. Valde enim perfectos & irreprehensibiles in omnibus

eos volebant esse, quos & Successores relinquebant suum ipsorum locum magisterii tradentes, quibus emendate agentum fieret magnavtilitas, lapsis autem summa calamitas. Sed quoniam valde longum est, in hoc tali volumine omnium Ecclesiarum enumerare successiones, maxima, & antiquissima, & omnibus cognita, à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Romæ fundatæ & constitutæ Ecclesie, eam, quam habet ab Apostolis traditionem, & annunciatam hominibus fiam, per successiones Episcoporum peruenientem vsque ad nos, indicantes, confuimus omnes eos, qui quoquo modo vel per sui placitum malam, vel vanam gloriam, vel per cecitatem & malam sententiam, præterquam oportet, colligunt. Sic Theophylus Alexand. Epist. ad Ephes. Qui interregna terrena & Ecclesiam discrimen constituit, quod illa oriuntur & occidunt, Ecclesia integrum corpus conseruetur, & in nullo hereticorum dogmatum venena præualeant, Et Basilii in c. 8. Ilaia. Chrylost. serm. de Pentecoste. Philo Carpath. in canticis. Theodoret. in Psalm. 49. Germanus Constantinop. ad Thomam Episc. Claudiopoleos. Martialis Epist. ad Burd. c. 11. Sed firma Ecclesia Dei & Christi, nec cadere, nec dirumpi poterit, nunquam. Cyprian. de unitate Eccles. Ambros. lib. 4. Hexam. c. 1. oblectari posse. deficere non posse. Hier. ad c. 4. Ilaia. Augustin. l. 15. contra Faustum, c. 3. & l. 4. 7. Si ergo Deus eam fundauit in æternum, quid times ne cadat firmamentum. Leo magnus, Serm. 1. in Natali Petri & Pauli cap. 6. & Serm. 2. c. 2. Supra hanc Petram adificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non præualebunt aduersus eam, super hanc inquit fortitudinem æternum extruam templum. & Ecclesiam in celo inserenda sublimitas, in huius fidei firmitate conforgit, hanc confessionem porta inferi non tenebunt, vincula mortis non ligabunt. Eadem S. Gregorius magnus, ad Psalmum 2. penitentialem.

QVÆSTIO III.

An particula, super terram, excludat defunctos?

§. 1. **I**Ta hæretici comminiscuntur. Non sunt enim super terram defuncti. Respondeo. Particulam super terram, pertinere ad eos qui solunt, non qui soluuntur. Quidquid enim vos, qui super terram habitatis, solueritis, id Deus in cælo habitans soluet. Non est autem sensus. Quoscumque vos, super terram constitutos solueritis, eos Deus in cælo habitans soluet. Qui enim in cælo sunt, ita soluti sunt, ut non possint ligari amplius. Sicut igitur solui dicitur aliquis in cælis, non quod is qui soluitur, in cælis exsistat, sed eius solutor Deus sit in cælis, ita quoque dici potest solui aliquis in terra, etsi sit in purgatorio, solutor autem eius in terra. Hanc autem veram expositionem esse, & ipsa textus analogia docet, & vsus Ecclesie, ligatur enim Corinthiis ab sens, per absentem Paulum, & in tribunalibus etiam iudicum secularium legum vigor in absentes stringitur. Ita autem sentiunt omnes Patres, qui suffragia pro defunctis approbant, quod fecerunt omnes orthodoxi.

QVÆSTIO IV.

An hoc loco Confessionis necessitas colligatur?

§. 1. **C**ONTRA hanc penitentiae partem multa Calu-
nus, lib. 4. inst. c. 112. 4. alique scripsere, re-
rum nos hunc locum expendimus duntaxat, & quid inde conficiatur, ostendimus. Aperienda peccata sacerdoti esse, ex eo constat, quod solueret & ligare, remittere & retinere in eius est manu. Cognoscere ergo oportet, quando soluendus, quando ligandus sit reus. Non enim eius iudicium in cælo ratum erit, nisi legitime vsus, sua potestate soluerit, aut ligauerit. Nec Christus sua potestate exiit, sed supremum sibi retinuit, ministeriale sacerdoti concessit. Montanista-
rum er-

fuit error fuit peccata celare, Hier. l. 4. ad Marcellam. Novatiani confessionem tollebant, penitentiam non imponebant. Theodor. l. 4. hæret. fab. Messaliani eos iniuriati sunt: Damascenus de hæresibus. Augustini expositione est Homil. 49. c. 3. Nemo sibi dicat, occulte agere, quod Deum ego, novit Deus qui mihi ignoscit, quia in corde agere. Ergo sine causa dictum est, quia solueritis in terra, soluta erunt in celo. Ergo sine causa sunt claves date Ecclesie Dei? Frustramus Evangelium Dei, frustramus verba Christi, promittimus nobis, quod ille negat.

VERSUS 20.

Tunc praecepit discipulis suis, ut nemini dicerent, quia ipse esset Iesus Christus.

QUESTIO I.

Cur praecepit ut nemini dicerent?

§. 1. NOLUIT dici ab illis se esse Christum, Messiam, nempe exposita divinitate, hæc enim id actum erat, ut Prophetam à Deo missum cognoscerent, illique cederent, quamvis passim etiam divinitatem illis demonstravit. Cur vero prohibuerit, id temporis, Apostolos hoc prædicare, causa est vel quia illi nondum idonei, vel quia auditores erant infirmiores. Ipse tamen Paulo, se Deum, Dei filium, Messiamque esse significavit. In grecis quibusdam exemplaribus est *ἰησους ὁ χριστος*, Iesus ille Christus, in aliis deest, ut etiam in latinis & Syriacis. Singularis causa quæ sit, certo proponi non potest.

§. 2. Videtur noluisse ingens ex morte sua scandalum consequi, si omnes eum Deum credidissent, Deum enim immortalem sciebant, homines sanctos mortales. Minus videtur id expediens fuisse, ut passim in vulgus id spargeretur, ne plures Deos illum dicere & Iudei & Gentiles existimarent. Ex quo Iudæi ab illo penitus abhorrent, Ethnici in idololatria sua confirmarentur. Itaque sensum S. Trinitatis mysterium promulgandum fuit.

VERSUS 21.

Et cepit Iesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Ierusalem, & multa pati à Senioribus, & Scribis, & Principibus Sacerdotum, & occidi, & tertia die resurgere.

QUESTIO I.

Cur deinceps de passione hortatur?

§. 1. Ad hoc ex eo tempore, vel, ex tunc, ut nonnulli loquuntur, iam enim constituta fide de eius divinitate, facilius capaces erant eorum, quæ de resurrectione dicenda erant. Hierosolymis autem, loco sacrificiorum passurus erat, quia suo sanguine confirmaturus erat sanctificatos. Totius porro passionis mentionem iniicit, ut cum recordati fuerint omnia prædicta esse, minus offenderentur. Ita Ioan. 16. v. 1. Nec locutus sum vobis ne scandalizemini.

§. 2. Quod dicitur, oporteret eum ire Ierusalem, recte exposuit Syrus *חייב היה ללכת* quod futurum erat. Non tam significatur absoluta necessitas, sed quod futurum Deus decreverit, id fieri oportere dicitur, alius

modus redimendi genus humanum esse potuerat, sed hic aptissimus erat, Deoque placitus.

VERSUS 22. & 23.

Et assumens eum Petrus, cepit increpare illum dicens: absit à te, Domine, non erit tibi hoc. Qui conuersus dixit Petro. Vade post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapis ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum.

QUESTIO I.

Rectene Petrus Christum increpet?

§. 1. PETRUS magno erga Christum amore, & maiore amoris fiducia eum reprehendit, *καταλαβὼν* & seducit, à consilio patiendi eum deterrere conatus. *ἡτοιμασέν* accipiendum est in leniorem partem, pro vehementi admonitione, Syrum verbum *למכאן* ad obviandum, maiorem vim habet. Sed tamen tota increpatio his verbis exponitur, *absit à te Domine*, *ἰησους σοι ἀπέχε*, propitius tibi Domine. Sic & Syrus *חם לב מרי* *cham lach mari*, propitius tibi Domine mihi. Cum enim clementissimus in aliorum malis avertendis esset, sibi ipsi Petrus clementem esse voluit, credebatur enim Christo inuito nihil horum posse contingere. Latinus sensum reddit, sicut & illi qui vertunt: *Propitius esto tibi Domine*: atque idcirco quidam interpretantur *καταλαβὼν*, assumens quasi *καταλαβὼν* assumens solandi causa, miserans, ut Rom. 14. 1.

§. 2. Non est excusandus Petrus, quem Christus ire post se iubet, *Satanam* vocat, & sapere ait non quæ sunt Dei, sed quæ hominum. Nec id in aurem illi dixit, sed ut Marcus ait, conuersus & videns discipulos, comminatus est Petro. Hilarius quidem distinguit eo modo. Ut Petrus non vocetur *Satanas*, sic enim habet: *Vade post me*. Deinde subdit: *Satana non sapit?* &c. Idem tamen in Psal. 134. Petrum asserit appellatum esse *Satanam*. Mirum autem visum tam brevi intervallo dici *Satanam* & *Beatum*. Hieronymus ait nondum fuisse Ecclesiam super eum ædificatam. Vtiam olim Beza responderit, qui valde illo Petri titulo delectatur, Pontificique eum concedit. Quem admodum autem Petrum excusare non conuenit, quem acculat Christus, non tamen grauius verba Christi sunt accipienda. *Vade post me*, inquit, *ἀπέχε* *abscede post me*, hoc est, abscede seruus meus es, non dux & auctor consilii, sed *Satana*, hoc est, aduersarius, *Σατάν*, *Satana*, ita enim Syriace locutus est, aduersarius erat non malitia, sed imprudentia, non infestando sed amando. Errabat, quia quem Deum credebatur, moriturum non putabat, humana mente suadebat, diuini mysterii ignarus.

§. 3. Obicit Lutherus lib. de potestate Papæ. *Petrus Dominus vocat Satanam non sapientem quæ Dei sunt, non igitur Petro date claves, sed Ecclesie.*

Respondeo. Hoc argumento euerit Ecclesiæ gubernationem & Wiclefismum reduci. Etsi namque Christo Petrus aduersabatur, dissuadens passionem, non tamen ideo potestatem accepturus non erat, nam & Paulus Apostolica gratia donatus est, quamvis antea persecutor & blasphemus: ubi abundat delictum, peccatum abundat & gratia. Quam multa millia sunt improborum ministrorum, qui iurant legem Dei nullam priuat.

Et

scr.